

UCHWAŁA NR 13
ZGROMADZENIA IZBY ADWOKACKIEJ W WARSZAWIE
Z DNIA 25 MAJA 2024 ROKU

Zgromadzenie Izby Adwokackiej w Warszawie:

1. Zobowiązuje Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie do przedstawienia i poparcia przed Naczelną Radą Adwokacką propozycji zmian w zakresie §2 ust. 4 Uchwały NR 140/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 grudnia 2023 r. - Regulamin wykonywania zawodu adwokata (dalej: Regulamin);
2. Celem zmian w zakresie §2 ust. 4 Regulaminu wykonywania zawodu adwokata, jest:
 - a) dostosowanie brzmienia §2 ust. 4 Regulaminu do §1 - Postanowienia ogólne, gdzie ust. 5 pkt 6) stanowi, że adwokat to osoba wpisana na listę adwokatów, zarówno wykonująca, jak też niewykonująca zawodu;
 - b) wyeliminowanie niespójności, jaka zachodzi na tle §2 ust. 4 w zw. z §1 ust. 5 pkt 6 Regulaminu, a przejawiającej się we wprowadzeniu w §2 ust. 4 Regulaminu odrębnej nomenklatury „adwokat niewykonujący zawodu” względem jedynej i precyzyjnie wskazanej w §1 ust. 5 pkt 6 Regulaminu;
 - c) wyeliminowanie niezgodności §2 ust. 4 Regulaminu z ustawą z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2022 r., poz. 1184 tj.), która to ustawa nie posługuje się terminem „adwokat niewykonujący zawodu” w znaczeniu tytułu zawodowego, a jedynie traktuje go jako opis czasownikowy;
 - d) umożliwienie posługiwania się tytułem zawodowym „adwokat” adwokatom wpisanym na listę adwokatów niewykonujących zawodu w okolicznościach, które nie budzą wątpliwości, że nie chodzi o oznaczenie działalności zawodowej polegającej na świadczeniu pomocy prawnej wykonywanej w formach, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2022 r., poz. 1184 tj.); w szczególności zaś dopuszczenie do posługiwania się tytułem zawodowym „adwokat” w działalności związanej z kształtowaniem świadomości prawnej, a także w działalności publicznej, społecznej lub kulturalnej (§2 ust. 3 Regulaminu).

Uzasadnienie projektu uchwały

Przedstawiona treść uchwały stanowi wyraz troski o spójność adwokatury zorganizowanej na zasadach samorządu zawodowego (art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2022 r., poz. 1184 tj., dalej: ustawa) i stanowiącą ogół adwokatów i aplikantów adwokackich (art. 2 ustawy). Ma zaś na celu, przywrócenie możliwości posługiwania się tytułem „adwokat” w określonych okolicznościach przez tych adwokatów, którzy nie wykonują

zawodu, a co zostało wykluczone Uchwałą nr 140/2023 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 1 grudnia 2023 r. - Regulamin wykonywania zawodu adwokata (dalej: Regulamin).

Posługiwanie się tytułem zawodowym „adwokat” to przywilej wynikający z uzyskanych uprawnień, w toku długiego i profesjonalnego toku nauki, odbywanej aplikacji oraz praktyki związanej między innymi z wykonywaniem wymagającej wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych ze świadczeniem pomocy prawnej przez adwokata lub radcę prawnego (...); wykonywaniem wymagających wiedzy prawniczej czynności bezpośrednio związanych z tworzeniem projektów ustaw, rozporządzeń lub aktów prawa miejscowego, zatrudnieniem w Trybunale Konstytucyjnym lub międzynarodowym (art. 66 ust. 1 pkt 5 lit. b, c, d - ustawy) itd. Powyższe wskazanie ma charakter jedynie przykładowy, nie wyczerpujący i świadczy o tym, że adwokatura składa się z osób, które tworzą ją z różnym doświadczeniem, opierając się na zasadzie profesjonalizmu wiedzy lub praktyki.

Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2022 r., poz. 1184 tj.) nie kategoryzuje pod względem możliwości utożsamiania się z adwokaturą, a zatem i przynależnym jej tytułem „adwokat” osób, które zawód wykonują albo tymczasowo, czy też w dłuższej perspektywie decydują się na jego niewykonywanie. Rozróżnia jedynie formy w jakich zawód adwokata można wykonywać (art. 4a ust. 1 ustawy), a także okoliczności, które to uniemożliwiają (art. 4b ust. 1 ustawy). Tytuł „adwokat”, podlegając zaś ochronie prawnej (art. 1 ust. 4 ustawy) jest czymś, co jednocześnie utożsamia daną osobę z tworzeniem adwokatury jako ogółu adwokatów i aplikantów adwokackich (art. 2 ustawy), będąc skutkiem spełnienia wszystkich koniecznych przesłanek uzyskania wpisu na listę adwokatów. Możliwość posługiwania się tytułem „adwokat” nie podlega na tym gruncie żadnej limitacji.

Pojęcie „adwokat niewykonyjący zawodu” nie jest rozumiane jednoznacznie w relacjach społeczno-zawodowych i różnicowanie w porównaniu z tytułem zawodowym „adwokat” powoduje liczne nieporozumienia i w efekcie obniża rangę zawodu. W licznych przypadkach niewykonywanie zawodu adwokata jest zjawiskiem przejściowym spowodowanym w znacznej mierze okolicznością wyłączającą adwokatów z możliwości zawierania umów o pracę.

Przywrócenie możliwości posługiwania się tytułem „adwokat” przez osoby niewykonyjące zawodu jest bardzo istotne zarówno dla utrzymania tożsamości samorządu adwokackiego, jak i możliwości pozostawania w zgodzie adwokatów niewykonyjących zawodu z ustawą